

prima instanță: N. Iordachi
(Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău)
instanța de apel: M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2r-647/17

DECIZIE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Galina Stratulat
Judecătorii: Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Natalia Bașcova,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte
„Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva Nataliei Bașcova cu privire la
încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin care cererea
de apel depusă de Natalia Bașcova a fost restituită ca netimbrată,

c o n s t a t ă:

La data de 25 ianuarie 2016, ÎM „Incaso” SRL prin intermediul avocatului
Natalia Covaliov a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Bașcova
cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 22 mai 2013 între ÎCS „Iute
Credit” SRL și Natalia Bașcova a fost încheiat contractul de împrumut nr. 548449 a
sumei de 7000 lei.

Conform contractului debitorul urma să restituie împrumutul, taxa aferentă
contractului de împrumut și dobânda contractuală.

Ulterior, la data de 12 septembrie 2013 Natalia Bașcova a mai beneficiat de un
împrumut suplimentar în mărime de 1000 lei cu obligația restituirii împrumutului în
termen de o lună.

Însă, debitorul Natalia Bașcova nu și-a onorat obligațiile contractuale și a
acumulat o datorie pentru ambele contracte în sumă de 5795,84 lei, taxa aferentă
contractului în sumă de 1345,40 lei, dobânda în sumă de 391,08 lei, penalitatea
contractuală în sumă de 6899,08 lei. De asemenea, indică că i-a fost calculată
penalitatea pentru reziliere în mărime de 2000 lei pentru neexecutarea ambelor
contracte.

Conform contractului de cesiune încheiat la 01 iunie 2010, SRL „Iute Credit” a
cedat creanța sa față de Natalia Bașcova către SRL „Incaso”.

Prin urmare, SRL „Incaso” solicită încasarea datoriei în sumă de 5795,84 lei,
taxa aferentă contractului în sumă de 1345,40 lei, dobânda în sumă de 391,08 lei,
cheltuielile suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în sumă de 494,90 lei și
cheltuielile de asistență juridică în sumă de 800 lei.

Prin hotărîrea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 12 aprilie 2016 acțiunea
a fost admisă parțial. A fost încasat de la Natalia Bașcova în beneficiul ÎM „Incaso”

SRL datorie în sumă de 5 795,84 lei, taxa aferentă contractului în sumă de 1345,40 lei, dobânda în sumă de 391,08 lei, penalitatea în sumă de 6899,08 lei, cheltuielile suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în sumă de 494,90 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500 lei, în total suma de 15426,3 lei.

La data de 20 aprilie 2016, Natalia Bașcova a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe cerând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, solicitând totodată și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016 a fost respinsă cererea Nataliei Bașcova de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Nu s-a dat curs apelului declarat de Natalia Bașcova și i s-a acordat apelantei termen pînă la data de 18 ianuarie 2017, ora 11.00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 112.50 lei. A fost comunicat părților că ședința de judecată este numită pentru 18 ianuarie 2017, ora 11.00, în incinta Curții de Apel Chișinău, sala nr. 2, nivelul 1, str. Teilor, 4, mun. Chișinău, fiindu-i explicat apelantei ca dacă nu va îndeplini în termen indicațiile din încheierea judecătorească, cererea de apel va fi restituită în temeiul art. 369 alin. (1) lit.a) CPC.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 cererea de apel depusă de Natalia Bașcova a fost restituită în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

La data de 15 iunie 2017, Natalia Bașcova a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre judecare în instanța de apel.

Recurenta, Natalia Bașcova în motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Menționează că nu a recepționat încheierea instanței de apel din 26 octombrie 2016 și nu a cunoscut că trebuie să achite taxa de stat în sumă de 112 lei, iar prin restituirea cererii consideră că i-a fost îngrădit dreptul ei de acces la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că, încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 16 mai 2017 și expediată părților la 25 mai 2017, însă la actele pricinii lipsesc probe în confirmarea datei recepționării de către recurenta Natalia Bașcova a încheierii contestate. Prin urmare, instanța de recurs constată că recursul depus la 15 iunie 2017 este depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe din 12 aprilie 2016, la 20 aprilie 2016, Natalia Bașcova a declarat apel, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii, solicitînd totodată și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de Natalia Bașcova. Nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat pînă la data de 18 ianuarie 2017, ora 11.00.

Ulterior, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 16 mai 2017 a restituit apelul declarat de către Natalia Bașcova în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel recurentei Nataliei Bașcova, or, aceasta nu s-a conformat dispozițiilor încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, și nu a prezentat instanței dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit.

În această ordine de idei urmează de menționat că, în legătură cu redistribuirea cauzei, apelantei Natalia Bașcova i s-a acordat un termen suplimentar pentru conformare pînă la 28 februarie 2017, ora 10.00.

Din actele pricinii rezultă că, la data de 20 februarie 2017 apelanta Natalia Bașcova a recepționat încheierea de a nu da curs cererii de apel din 26 octombrie 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii semnat de către apelantă (f.d.85).

Prin urmare, recurenta Natalia Bașcova a cunoscut despre emiterea încheierii instanței de apel din 26 octombrie 2016, cât și despre termenul suplimentar acordat de instanță de la 18 ianuarie 2017 pînă la 28 februarie 2017, ora 11.00 pentru depunerea bonului de plată a taxei de stat.

Mai mult, la data de 28 februarie 2017, ora 11.00, în legătură cu aflarea judecătorului în concediu medical, soluționarea chestiunii privind primirea apelului în procedură a fost amînată pentru data de 16 mai 2017, ora 14.30, însă nici pînă la 16 mai 2017 apelanta nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, fiind stabilit cu certitudine încălcarea de către apelantă a prevederilor art. 368 alin. (1) CPC.

Prin urmare, recurenta Natalia Bașcova a avut suficient timp să prezinte bonul de plată a taxei de stat.

În aceste condiții, nu poate fi reținut argumentul recurente precum că, nu a cunoscut despre emiterea încheierii instanței de apel din 26 octombrie 2016 și că instanța de apel eronat i-a restituit cererea de apel, deoarece este declarativ.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații. La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Instanța de recurs va remarca și practica CEDO, care, în cauza SRL „Tudor-Comerț” vs Moldova, Curtea a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare. Afirmatia recurentei precum că, prin încheierea recurată i se îngreșește accesul la justiție, este neîntemeiat, or în cazul în care solicitantul nu a prezentat cererea de apel motivată în conformitate cu prevederile legii, lăsarea cererii fără examinare și restituirea ei, din motiv, că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile indicate în termeni stabiliți (cererii de apel motivată) nu va fi considerată, conform art. 6 CEDO ca îngreșirea accesului liber la justiție (cauza Romany Caz Grup vs. Moldova, cererea nr. 11662, 10.06.2010).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Natalia Bașcova.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva Nataliei Bașcova cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru